

Διδαχή

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
Δελφών & Μιαούλη | Τ.2310 828 989 | www.inmetamorfoseos.gr

ΕΤΟΣ 3^ο | 19 Μαρτίου 2023 | Αρ. Φύλλου 117

Γ' ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ **ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ** Σχόλιο στο Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Μκ 8,34-9,1

Την Κυριακή αυτή παλιότερα διαβαζόταν από τον Λουκά η παραβολή του άδικου κριτή, της επίμονης χήρας και του Τελώνη και Φαρισαίου. Με το τυπικό της Κωνσταντινούπολης διαβάζεται περικοπή από το κατά Μάρκον, η οποία μιλάει για τον σταυρό των Χριστιανών. Ωστόσο στην υμνολογία της ημέρας έχουμε αρκετούς ύμνους επηρεασμένους και από την παλαιά και από την νέα περικοπή. Παράλληλα η Εκκλησία μας, μιας και βρισκόμαστε στο μέσον της Μ. Σαρακοστής, προβάλλει τον σταυρό του Κυρίου, του οποίου η προσκύνηση από τη μια ενισχύει τους πιστούς κι από την άλλη θυμίζει τον σκοπό όλης της Μ. Σαρακοστής. Και ο σκοπός αυτός είναι: να συμπορευτούμε με τον σταυρό προς το πάθος του Κυρίου Ιησού.

Ας διαβάσουμε την περικοπή σε μετάφραση: Ο Ιησούς κάλεσε τότε τον κόσμο μαζί με τους μαθητές και τούς είπε: «Όποιος θέλει να με ακολουθήσει, ας απαρνηθεί τον εαυτό του, ας σηκώσει τον σταυρό του κι ας με ακολουθεί. Γιατί όποιος θέλει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει. Όποιος όμως χάσει τη ζωή του εξαιτίας μου και εξαιτίας του ευαγγελίου,

αυτός θα τη σώσει. Τί θα ωφεληθεί ο άνθρωπος, αν κερδίσει ολόκληρο τον κόσμο αλλά χάσει τη ζωή του; Τί μπορεί να δώσει ο άνθρωπος αντάλλαγμα για τη ζωή του; Όποιος, ζώντας μέσα σ' αυτή τη γενιά την άπιστη και αμαρτωλή, ντραπεί για μένα και για τη διδασκαλία μου, θα ντραπεί γι' αυτόν και ο Υιός του Ανθρώπου, όταν έρθει με όλη τη λαμπρότητα του Πατέρα του, μαζί με τους αγίους αγγέλους». Τους έλεγε ακόμη ο Ιησούς: «Σας βεβαιώνω πως υπάρχουν μερικοί ανάμεσα σ' αυτούς που βρίσκονται εδώ, οι οποίοι δεν θα γευτούν τον θάνατο, πριν δουν να έρχεται δυναμικά η βασιλεία του Θεού».

Σύντομη προσέγγιση της περικοπής: Ο σταυρός των πιστών

Η περικοπή, η οποία είναι λόγος του Χριστού για την μαθητεία των πιστών κοντά του, είναι πράγματι λόγος απόλυτος, σκληρός αλλά και αληθινός. Μαθητεύω στον Χριστό σημαίνει:

α) Σηκώνω το σταυρό μου που θα πει: Προσπαθώ να ΕΙΜΑΙ με τον Χριστό. Να συμμορφώνομαι με το δικό του τύπο και τρόπο. Να ακολουθώ τα ίχνη που χάραξε εκείνος. Να υποχωρώ ακόμη και μπροστά στα νόμιμα δικαιώματα και τις νόμιμες απαιτήσεις μου. Να εγκαταλείπω τις ποικίλες κοσμικές επιθυμίες μου. Να συγχωρώ τον αδελφό μου.

β) Όντας σίγουρος ότι η βασιλεία του Χριστού δεν είναι «εκ του κόσμου τούτου» να είμαι έτοιμος και για πορεία μαρτυρική και θυσιαστική. Να είμαι δηλ. έτοιμος όχι μόνο για κοινωνική και επαγγελματική απόρριψη αλλά και για διωγμούς και κατατρεγμούς, που είναι η έσχατη μορφή βίας. Επί πλέον να είμαι έτοιμος για άρνηση κάθε ασφάλειας που παρέχει ο παρών κόσμος. Να νιώθω σίγουρος με την αβεβαιότητα και ανασφάλεια του Χριστού, ο οποίος δεν ζητούσε επιβράβευση ή δικαίωση στις πράξεις του και τα λόγια του.

γ) Είμαι αποφασισμένος, αντί να περιμένω επιβράβευση, να τα χάνω όλα, όχι μόνο τα αγαθά του παρόντος αλλά και τη ζωή μου ακόμη. Η κατά Χριστόν ζωή κερδίζεται μόνο, όταν χαθεί η βιολογική ζωή. Γιατί όποιος θέλει την πραγματική ζωή, πρέπει να θυσιάσει την εύκολη ζωή του κόσμου.

δ) Αγωνίζομαι, τέλος, η ζωή μου όλη να είναι μια ομολογία του

Χριστού και του σταυρού του χωρίς ντροπή. Μια προσμονή και μια λαχτάρα έλευσης της βασιλείας του Θεού, όπως μας βεβαιώνει η περικοπή στο τέλος της.

Ο σταυρός του Χριστού

Ο σταυρός του Χριστού είναι το μέγιστο μυστήριο της σωτηρίας μας. Και όταν λέμε μυστήριο, εννοούμε όχι τελετή αλλά τον αποκλειστικό τρόπο με τον οποίο ο Θεός σώζει τον άνθρωπο. Μιλώντας για το σταυρό ο νους μας πρέπει να ανάγεται πίσω και από το ιστορικό γεγονός του σταυρού στο Γολγοθά, πίσω κι από την Κ. Διαθήκη, πίσω και από την Π. Διαθήκη και να απλώνεται στους χρόνους της αιωνιότητας. Να αναγόμεστε δηλ. στο προαιώνιο σχέδιο και στην προ της δημιουργίας βουλή του τριαδικού Θεού, για τη δημιουργία και ταυτόχρονα για τη σωτηρία του κόσμου και του ανθρώπου με τον σταυρό του Χριστού. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να εκτεινόμαστε στην ιστορία της ανθρωπότητας· σ' αυτήν που οδήγησε στον Γολγοθά αλλά και σ' αυτήν που υπάρχει μπροστά μας έως την αιωνιότητα.

Θα πρέπει να ομολογήσουμε πως δύσκολα κατανοούμε την αλήθεια ότι η βουλή του Θεού για την σωτηρία του κόσμου μέσω του σταυρού, είναι προαιώνια - προϊστορική. Αυτή η άποψη φαίνεται κάπως καινοτόμα. Δεν την έχουμε συνηθίσει. Δεν είναι όμως ξένη στην Αγία Γραφή. Τα βιβλία της την τονίζουν ιδιαίτερα. Αφήνω πλήθος παραδειγμάτων και υπενθυμίζω μόνο την Α' Πέτρου (1,20). Σ' αυτήν διαβάζουμε σε μετάφραση: *«η θυσία του Χριστού είχε προκαθοριστεί πριν από τη δημιουργία του κόσμου, φανερώθηκε όμως, για χάρη των ανθρώπων, τα τελευταία χρόνια»*.

Από το παραπάνω χωρίο προκύπτει ότι: η θυσία του Υιού του Θεού δεν είναι μόνο ένα ιστορικό γεγονός, που πραγματοποιήθηκε εν τόπω και χρόνω «ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου» στον Γολγοθά, αλλά υπόθεση που ανάγεται στην αιωνιότητα, αγκαλιάζει σύμπαντα τον χρόνο, τον κόσμο και όλες τις παραμέτρους του και τις διαστάσεις του.

Το πάθος του Χριστού δεν είναι μία αιφνίδια και στιγμιαία απόφαση του Θεού για μας, αλλά η απόληξη μιας σειράς θελήσεων και ενεργειών του, που αρχίζουν από την αιωνιότητα. Είναι το μυστήριο το προαιώνιο, «*χρόνοι αιώνιους σεσηγημένον*» (που είχε δηλ. καλυφθεί για πολλούς

αιώνες με σωπή ακόμη και στους αγγέλους) και «προεγνωσμένο» (που το προγνώριζε μόνο ο Θεός). Μυστήριο που συνελήφθη πριν από την αρχή της δημιουργίας και απέβλεπε και αποβλέπει στον άνθρωπο και στη δημιουργία όλη. Είναι το σχέδιο του Θεού που συνελήφθη μαζί με το σχέδιο της δημιουργίας του κόσμου και του ανθρώπου. Γι' αυτό ο σταυρός απέβη το μοναδικό μυστήριο του Θεού που ενεργείται στον κόσμο και δια του οποίου οι άνθρωποι καθίστανται «κοινωνοί θείας φύσεως» και θεώνονται. Ο σταυρός, λοιπόν, του Κυρίου μας ριζώνει στην αιωνιότητα την πριν της δημιουργίας του κόσμου και απλώνεται στους αιώνες των αιώνων.

Συνεπώς, ο Κύριος είναι αιώνια ταυτισμένος με το σταυρό. Αυτό είναι το πρώτο «παράδοξο» του μυστηρίου της σωτηρίας μας, που δείχνει την ατέρμονη διάσταση του σταυρού. Διαφεύγει, όμως, από πολλούς Χριστιανούς οι οποίοι ψάχνουμε ιστορικές μόνο παραμέτρους αυτού του μυστηρίου. Ιστορικές παραμέτρους, που σχετίζονται π.χ. με τον Ίουδα, τον υιό της απωλείας, οι ευθύνες του οποίου βεβαίως και είναι μέγιστες.

Το δεύτερο «παράδοξο»: δυσκολευόμαστε να αποδεχθούμε ότι αναπληρώνουμε τα υστερήματα των θλίψεων του Χριστού. Η σκέψη αυτή είναι κεντρική ομολογία του Παύλου· ότι με τα παθήματά του αναπληρώνει τα υστερήματα των θλίψεων του σταυρού του Κυρίου. Άφησε, δηλ. ο Κύριος μέρος του σταυρού του, να το σπκώνουμε εμείς. Ο Σίμων ο Κυρηναίος δεν είναι απλά ένα πρόσωπο που χρησιμοποιήθηκε για να βοηθήσει στην άρση του σταυρού τη συγκεκριμένη ώρα της πορείας του Χριστού προς τον Γολγοθά. Είναι και ένα σύμβολο που υπενθυμίζει την δικιά μας μόνιμη συμμετοχή στον σταυρό του Κυρίου.

Συμπέρασμα

Όλες τις βαριές συνέπειες της άρσης του σταυρού του Χριστού, που αναφέραμε πιο πάνω και άλλες πολλές που τις υπονοούμε, τις υποφέρει ο αδύναμος άνθρωπος μόνο μέσα στην περιοχή της χάρις του Θεού. Εκείνος μας αναγεννά και μας μεταβάλλει σε νέα ισχυρή δημιουργία, σε «καινή κτίσι». Αυτό είναι το ισχυρότερο μήνυμα ελπίδας και αισιοδοξίας.

π. Ι. Σ